

<http://www.europeanmilkboard.org>

Nieuwsbrief januari 2010

Beste melkveehouders en belangstellenden,

Vanaf deze plaats mag ik een speciale boodschap richten aan alle melkveehouders die aangesloten zijn bij de EMB.

De melkveehouders in Europa bevinden zich in een uiterst moeilijke situatie. We lijden allemaal onder de lage melkprijzen die veroorzaakt worden door een melkproductie die niet aan de markt is aangepast.

De Europese politiek heeft afgesproken in 2015 het quotumsysteem af te schaffen. Om dit geleidelijk te laten verlopen, heeft men de zogenaamde “zachte landing” bedacht waarbij iedere melkveehouder elk jaar meer mag melken. De zuivelindustrie heeft al toegegeven dat een vrije markt ook voor hun risico's met zich mee brengt. Daarom proberen sommige melkfabrieken met hun veehouders langdurige leveringsverdragen af te sluiten, echter zonder prijsafspraken. Deze contracten geven hun grondstoffenzekerheid. In Frankrijk zijn deze contracten al verder uitgewerkt. We moeten er voor zorgen dat deze contracten waarbij de melkveehouders afhankelijk worden van hun melkfabriek er niet komen.

De melkveehouders van de EMB hebben het afgelopen jaar tegen deze fatale ontwikkeling gestreden middels de vele acties. Genoemde acties in alle aangesloten landen hebben uiteindelijk tot de melkleverstop geleid. Het is de EMB gelukt de politiek te laten inzien dat het zo niet verder kan. Inmiddels zijn er 22 landen voor verandering van de EU-landbouwpolitiek. Er werden besluiten genomen die de aangesloten landen de mogelijkheid geven op vrijwillige basis de productie te beperken. Er werd een EU-High Level Group opgericht om met voorstellen te komen die de zuivelmarkt weer gezond kunnen maken.

Dit is onze kans. Nu moeten we de druk niet laten varen maar iedereen ervan overtuigen mee te werken aan een betere toekomst. Twee punten waaraan we moeten werken: Het eerste is producenten bundelen op nationaal niveau, we moeten onze landgenoten ervan overtuigen mee te doen om zo over hun eigen toekomst te beslissen. Ten tweede moeten we de politiek blijven aansporen zich voor de boeren in te zetten.

Ik wens ons allen een succesvol 2010.

Met hartelijke groet,
Romuald Schaber
EMB-voorzitter

EU-melkproductie verschild

Zoals het economisch instituut van Duitsland aangaf, zakte de melkproductie in Frankrijk tot september vorig jaar met 4,8%. Ook in Ierland ging de productie onderuit met 2,9%. Daar tegenover zagen we in midden- en Noord-Europese landen zoals Duitsland, Polen en Denemarken een toename van de melkproductie. Groot-Brittannië heeft opnieuw minder geproduceerd. In Italië is 0,4% minder

gemolken. Italië had in één keer 5% quotumuitbreiding gekregen i.v.m. de zogenaamde Health Check in plaats van een stapsgewijze verhoging. In veel Oost-Europese landen was sprake van een geringe productiedaling. In Duitsland, Polen en Denemarken steeg de productie tussen de 3,6 en 3,9%. België molk 5,1% meer en Nederland 2%.

De melkproductie nam in de Europese Unie af met 0,1% tot eind september.

Frankrijk: plannen voor een marktgestuurde toekomst

Met grote voortvarendheid werkt het Franse landbouwministerie aan contracten tussen veehouders en melkfabrieken. Voor maart 2010 moeten ze zich aan elkaar binden met langdurige contracten. De fabrieken kunnen dan inspelen op de wereldmarkt omdat ze nationaal weten hoeveel ze verwerken. Het teveel aan melk kan dan op de wereldmarkt worden afgezet. Hiervoor denkt men aan een twee prijzen systeem 80/20 waarbij de boeren voor 80% van hun melk de normale prijs krijgen en voor de andere 20% de wereldmarktprijs. De prijs die op de Europese zuivelmarkt tot stand komt, zal dan rond de dertig cent zijn volgens optimisten. De andere 20% gaat dan weg voor de spotmarktprijs of wereldmarktprijs.

Voor de aflopende quota tot 2015 wil men een nieuw systeem waarbij de boeren aan een melkfabriek gekoppeld zijn. De boeren zien niets in dit systeem dat alleen maar zekerheid biedt voor de melkfabrieken, verzekert Pascal Massol, voorzitter van de APLI.

Het antwoord op de inspanningen van de regering en de zuivelfabrieken is de bundeling van melkproducenten in de OFFICE du LAIT. Hiermee willen de boeren een handelsverbond oprichten om zelf de melk te kunnen verhandelen aan de zuivelfabrieken.

Hans Foldenauer, BDM

Duitsland

“De faire melk“ van de BDM komt in de handel

Een uniek concept is werkelijkheid geworden: een eerlijke melkprijs voor de boer, hoge kwaliteit, strenge controle, gezond, milieubewust, traditioneel geproduceerd en genvrije melk.

Sinds begin 2010 staat ook in de BRD Faire Melk in de schappen, gefabriceerd door de MVS Milchvermarktung Süddeutschland GmbH. Te verkrijgen in de 1200 Rewe-filialen in Beieren, Baden-Württemberg en Hessen.

Wat maakt deze melk zo bijzonder?

Een belangrijke factor bij vertrouwen is transparantie. De consument wil weten of zijn geld daadwerkelijk bij de boeren terecht komt. De definitie is helder; van de 99 cent die het product in de winkel kost, gaat 40 cent naar de aangesloten melkveehouder. Daarmee is het voortbestaan van het bedrijf verzekerd en blijven arbeidsplaatsen in de regio behouden. Belangrijk voor de consument is dat deze ook ziet waar de melk vandaan komt die hij of zij koopt.

Andere belangrijke afwegingen voor het aankopen van producten zijn de meerwaarde en duurzaamheid die er bij horen. Daarom is “de faire melk“ niet alleen voor de producent eerlijk maar ook voor de consument en het milieu. Voortaan zullen producenten en consumenten elkaar beter begrijpen als partner.

De bijzondere kwaliteitskenmerken van “faire melk”:

1. Ze bevat meer melkvet dan de meeste merkmelk en is daarmee erg smaakvol.
2. Het gehalte aan Omega 3-vetzuren is duidelijk hoger dan in gangbare melk.
3. De melk is duurzaam geproduceerd met gentech-vrij voer, uit eigen omgeving met weidegang en dierenwelzijn gewaarborgd.

4. Regionaal geproduceerd en verkocht: Op de verpakking staat waar het product vandaan komt.

In het schap vind je nu houdbare en verse melk. Andere producten volgen. Het effect dat dit heeft voor alle melkveehouders is daarin gelegen dat MVS door een hogere uitbetalingsprijs in staat is een alternatief te bieden voor het afzetten van melk. Dit zorgt ervoor dat het melkprijsniveau opgekrikt wordt in Duitsland.

Duitse melkprijsontwikkeling- en markt-tendenzen

26,5 Cent per kilogram melk beurden de Duitse melkveehouders in november 2009 voor melk met 3,7% vet en 3,4% eiwit. Het is slechts 4,6 cent meer dan op het dieptepunt in juli. Er wordt voor het eerste kwartaal van 2010 een stagnatie in de melkprijsontwikkeling verwacht en mogelijk een daling. De productie van januari tot september 2009 gaf in Duitsland een stijging te zien van 3,7% ten opzichte van het jaar ervoor. Er is in 2009 een record aan melk aangeleverd in Duitsland van 28,5 miljard ton.

Zuivelmarktpolitiek

De Duitse regering zal geen stappen ondernemen om de quota in Europa te verhogen.

Melkveehoudersacties

Met een "dankjewel"-actie hebben Duitse melkveehouders voor de kerstdagen op diverse kerstmarkten het publiek voor de ondersteuning in 2009 bedankt.

BDM-symposium 23.1.2010 ICC Berlijn

"Melkveehouders in een zachte landing - Heeft de zuivelmarkt regels nodig?" Over deze twee standpunten discussieerden wetenschappers, melkveehouders, politiek en de media. Ook over hoe de zuivelmarkt er in de toekomst uit moet zien. Landbouwminister Ilse Aigner heeft de openingstoespraak gehouden, melkveehouders uit onze buurlanden waren ook van harte welkom.

Hans Foldenauer, BDM

Duitsland

Europa: De maatschappij staat achter de melkveehouders

Het is de laatste maanden steeds duidelijker geworden. Het verzoek van de boeren wordt steeds meer bekend in de samenleving en krijgt meer en meer bijval. Talrijke uitingen van begrip uit de samenleving, ontwikkelingsorganisaties, de politiek, kerken, milieuorganisaties en zelfs steunbetuigingen van boeren uit Centraal-Amerika, Afrika en Taiwan zijn gericht aan boeren en de EMB-organisatie. Zo schrijven veehouders uit Burkina Faso: "Om een faire melkprijs te garanderen, eisen de Europese melkveehouders flexibele quota. Wij staan uiteraard aan hun kant." De EMB kreeg vanuit Zuid-Afrika een bericht waarin ze hun waardering uitspreken voor alle boeren die zorgen voor een steeds grotere eenheid in Europa. Verder schrijven ze: "We hopen dat het uiteindelijk zal resulteren in een wereldwijde bond van melkproducenten, want we zitten allemaal in het zelfde schuitje." Uit een enquête onder de bevolking van Frankrijk bleek een duidelijke ondersteuning voor de melkveehouders. Op de vraag of ze de acties gerechtvaardigd vonden, antwoordde 92% „ja“. Vanuit de politiek konden de melkveehouders op 29 september op begrip voor hun acties rekenen van bondsprezident Horst Köhler: "We moeten ons afvragen hoe het mogelijk is dat onderhand de lage prijs van de melk het enige verkoopargument schijnt te zijn. Wie niet wil dat zijn melk als melkpoeder geïmporteerd wordt van overzee, moet hier maar eens over nadenken. U als melkproducenten vecht voor uw bestaan. Mij lijkt het overduidelijk dat u niet op gelijke voet van onderhandelingen staat met uw melkfabriek, en zelfs niet in de coöperaties uw mogelijkheden kunt uitbuiten. Velen die mij in het land hebben gesproken, hebben het heft in eigen hand genomen en gaan de barricades op. Afgezien van een enkel incidentje hebben ze mijn sympathie."

De ontwikkelingsorganisatie OXFAM is solidair met een algemene "Oproep tot solidariteit met de melkveehouders." De beelden zijn schokkend (melkuitrijacties) maar het werkelijke schandaal is dat de EU-politiek er aan werkt om de quota uit te breiden waardoor de prijs gaat dalen.

Wetenschappers hebben in hun resolutie "Marktinzichting in plaats van marktvertrouwen" een kritisch geluid laten horen over de genante vrije markt en de afschaffing van quota waarbij de melkveehouder geen onderhandelingspositie heeft. Dit betekent: Voor de consument dat deze bij een verdergaande handelsmonopoly in zijn beslissingsvrijheid wordt beperkt en voor de melkveehouders dat ze tot

grondstofleverancier van de zuivelindustrie worden gedegradeerd. Voor de Derde Wereldlanden betekent deze dumpingspolitiek van de EU geen bestaansrecht voor de boeren en nog meer honger voor de bevolking.

De natuurbescherming afdeling Beieren in Duitsland wees er op dat de extreem lage melkprijs niet alleen voor de boeren desastreus is maar ook zijn uitwerkingen heeft op de hele samenleving, zoals op het milieu, het landschap, diergezondheid en welzijn, melkqualiteit en arbeidsplaatsen op het platteland. Internationaal verstoort de EU-politiek steeds meer het bestaansrecht van de kleine producenten in ontwikkelingslanden.

Naast de hierboven genoemde groepen en organisaties hebben nog veel meer hun steun betuigd. "We bedanken iedereen voor de mentale ondersteuning voor de positie van de melkveehouders."
Silvia Däberitz, Johanna Besier EMB

Verevening in België

Nadat we in de vorige EMB-nieuwsbrief de verevening in Frankrijk hebben toegelicht, nemen we nu de Belgische onder de loep.

In België bestaan twee soorten quotum: 1. het te leveren quotum dat voor ongeveer 95% door de boeren kan worden volgemolken zonder superheffing te hoeven betalen en 2. een los quotum. Zodra één van de beide niet vol wordt gemolken, worden de restporties toegevoegd aan de andere quota. Bij overschrijding moeten de boeren momenteel 30 cent superheffing betalen. Wordt er op nationaal niveau te veel geproduceerd dan kan de individuele boer procentueel minder over zijn quotum heen melken.

Geen superheffing wanneer het nationale quotum niet wordt overschreden

Het landbouwministerie verrekent de overschrijders met de onderschrijders om de precieze bedragen van superheffing vast te stellen. Wanneer het nationale quotum niet vol is, volgt geen superheffing. Grote overschrijders hebben de laatste drie jaar geen superheffing hoeven betalen omdat het nationale quotum niet is overschreden. In Wallonië hebben melkveehouders de mogelijkheid om te leasen van boeren die minder melken. Hierdoor komt het nationaal quotum gemakkelijker vol maar bestaat tegelijkertijd het gevaar dat de kosten van produceren onnodig hoog worden door het leasen. Er wordt een mededeling over contractueel vastgelegde hoeveelheden en prijzen naar de fabrieken en het ministerie gestuurd

Johanna Besier, EMB; Katharina Aurich, BDM

Spanje: Het streven naar hoogwaardige melk

Interview met Fernando Ruiz Sarabia, bedrijfsleider van AFCA (organisatie van melkveehouders uit Kantabriens – FH-Ras), die een studie doet naar hoogwaardige melk.

"We hebben een certificering nodig voor alle processen van het produceren tot in het winkelschap."

LACT. – Wat was voor AFCA de aanleiding tot deze studie over de melkqualiteit?

FR. – We proberen alle stappen van het proces vast te leggen van producent tot het in de supermarkt ligt. We hebben problemen met het vaststellen wat er gebeurt tussen aflevering aan de melkfabriek en het moment dat het product in de winkel gekocht wordt. Ook kunnen wij de vraag niet beantwoorden welke processen zich afspelen met diverse melkproducten. Een goed geïnformeerde consument kan een beter gefundeerde beslissing nemen over wat hij of zij koopt.

LACT. – Tot welke conclusie bent u inmiddels gekomen?

FR. – De onderzoeken naar kwaliteit met labproeven hebben niets opgeleverd. We hadden ook geen twijfel over de kwaliteit, maar dat is ook niet het doel van de studie.

LACT. – Welke boodschap moet volgens u aan de consument worden overgebracht?

FR. – De boodschap aan de consument is helder: melk is een voedingsmiddel dat vanaf de boerderij geborgd is. Melk is een product met veel voedingswaarde en is van oudsher een vast bestanddeel

van ons voedingspatroon ongeacht trends of reclamecampagnes. Melk is voedzaam en rijk aan nutriënten en moet ook als zodanig op waarde geschat worden.

LACT. – Hoe moet een ieders positie in de zuivelketen zich verhouden?

FR. – De positie van de verschillende partijen (melkveehouders, politiek, industrie, retail en consument) moet overeenstemmen met de waarde die het verdiend. Deze maatstaf vereist dat alle informatie en behandelingen van een product inzichtelijk moeten zijn voor de consument. Ons project kan nieuwe argumenten leveren aan de hele keten.

LACT. – Wat vindt u van het voorstel van PROLEC: controle bij het productieproces van rauwe melk in de melkfabriek door een controleur?

FR. – Het kan een effectieve maatregel zijn die een reeks van factoren vereist om langdurig te kunnen functioneren. Bovendien verhoogt het de transparantie in de sector.

AFCA heeft plannen voor een tweede serie onderzoeken naar melkpakken. Het product dat de fabriek verlaat, voldoet aan de minimumkwaliteitseisen en is daarmee ver verwijderd van de hoogst mogelijke kwaliteit. Bij de analyse onderscheidt de AFCA twee groepen: melk die overbehandeld is en melk met toevoegingen. In de eerste groep vinden we producten van mindere kwaliteit of dicht bij de houdbaarheidsdatum. Om met de woorden van Ruiz Sarabia te spreken: “De industrie zal dat nooit toegeven maar er zijn machines om de pakken te openen met als doel de melk kort voor de vervaldatum uit de pakken te halen en opnieuw te verpakken en uiteraard te verkopen. De tweede groep bevat melk met een hoog watergehalte waar melkpoeder aan toe wordt gevoegd om het juiste vet- en eiwitgehalte te bereiken.

Esther Lopera, PROLEC

Jonge veehouders van de BDM

De BDM YOUNG – een jeugdafdeling van de Bundesverbandes Deutscher Milchviehalter (BDM) – wordt een zelfstandige vereniging van jonge boeren met een eigen bestuur en financiën. Illona Zeimens, mede oprichter van de BDM Young, beschrijft de nieuwe organisatie:

De vereniging is democratisch opgebouwd en ieder lid heeft stemrecht. Lid kan iedereen worden tussen de 14 en 30 jaar oud die een opleiding volgt om boer te worden of van boerenkomst is. Wie donateur is, heeft alleen inspraak maar geen stemrecht.

Het raamprogramma omvat voorstellen over de toekomstvisie en de actuele situatie op de zuivelmarkt. Omdat we een jeugdorganisatie zijn, is er ook de nodige ontspanning om het saamhorigheidsgevoel te versterken. Verder organiseren wij feestjes en excursies op landbouwgebied. Het uitwisselen van informatie en meningen is een wezenlijk onderdeel van onze vereniging. Vanuit de intentie de opvolgers inspraak te geven in de zuivelpolitiek, ontstond de gedachte een vereniging op te richten waarin jonge melkveehouders de mogelijkheid geboden wordt, mee te beslissen over hun toekomst.

In Duitsland vond op 22 januari 2010 de oprichting van de BDM YOUNG plaats. De presentatie van het nieuwe bestuur was op 23 januari tijdens het Melksymposium in Berlijn.

Illona Zeimens, BDM YOUNG

Impressum

European Milk Board

Bahnhofstr. 31

D-59065 Hamm

Tel: 0049/2381/4360495

Fax: 0049/2381/4361153

E-Mail: office@europeanmilkboard.org

Website: <http://www.europeanmilkboard.org>